

Befektetési szakértők elektronikus és digitális információhasználatára Kuvaiban

Napjainkban a technológia nyújtotta lehetőségeknek köszönhetően óriási mennyiségű offline és online információ áll rendelkezésünkre az élet szinte minden területén; utóbbiból pedig – mennyiségéből adódóan – igen nehéz kiszűrni a számunkra releváns adatokat. A feladat éppúgy, mint az átlagos felhasználók, a versenyszférában dolgozók, így a befektetési szakértők számára is igazi kihívás. A tanulmány célja, hogy megkönnyítse a befektetés területén dolgozók munkáját, ezért megvizsgálja, milyen típusú információk is szükségesek egy befektetési döntés meghozatalához, hogyan találják meg a befektetési szakértők ezeket, milyen információforrások állnak rendelkezésükre munkájuk során, ezek közül mely forrásokat preferálják, s milyen nehézségeket tapasztalnak a befektetési döntések meghozatalához szükséges információk keresése közben. A tanulmány alapját egy 16 kérdésből álló kérdőív adta, mely a kuvaiti befektetési szakértők információkeresési magatartásairól, szokásairól gyűjtött adatokat még 2012-ben.

A befektetési szakértőket alapvetően két csoportra oszthatjuk, brókerekre, valamint befektetési tanácsadókra. Természetesen, mint a foglalkozások nagy részében, itt is találkozhatunk többféle megnevezéssel, mint például pénzügyi elemző, pénzügyi tanácsadó, tőzsdeügynök (alkusz), vagy kockázatelemző. Ebben a közleményben a „kifejezés” olyan gyűjtőfogalomként használt, mely magába foglal minden szakembert, aki tanácsot nyújt a befektetés területén magánszemélyeknek vagy szervezeteknek, azok alkalmazotti, tanácsadói státuszában.

A befektetési döntések meghozatalához szükséges legfőbb információ típusok

Ahogy azt sok szakember bebizonyította már, az üzleti szférában az információs igények igen komplexek, így tehát nem csoda, hogy a befekte-

tési döntések meghozatalához, támogatásához sem elegendők csupán pénzügyi források (pl. mérlegek, eredménykimutatások). Ezt az állítást a kutatás résztvevői is alátámasztották, amikor a következő rangsort állították fel a munkájukhoz szükséges információ típusokról: (1) üzleti és gazdasági információk (általánosságban); (2) céginformációk; (3) értéktőzsde-információk; (4) ipari információk; (5) befektetési lehetőségekről szóló információk; (6) országinformációk; (7) portfólió-információk; (8) jogi információk; (9) projektinformációk; (10) egyéb források.

A befektetési szakértők információkeresési gyakorlata

A kérdőívben vizsgálták azt is, hogy hogyan kezdik a szakemberek az információkeresést, milyen csatornákat vesznek először igénybe. A megadott lista tartalmazott humán forrásokat, azaz személyes informálódást is, csakúgy, mint dokumentumokat s intézményeket, melyek adatbázisokhoz és repozitóriumokhoz biztosítanak hozzáférést. A válaszokból az információs csatornák következő rangsora állt fel: (1) weboldalakon, interneten történő keresés; (2) elemzők beszámolójának vizsgálata; (3) személyes dokumentumok áttekintése (papíralapú és elektronikus, számítógépeken és merevlemezeken található dokumentumok); (4) releváns adatbázisokban folytatott keresés; (5) konzultáció befektetési menedzserekkel és pénzügyi tanácsadókkal; (6) konzultáció kollégákkal; (7) belföldi beszámolók, tanulmányok és feljegyzések áttekintése; (8) versenytársak beszámolójának vizsgálata; (9) belső, céges források használata (intranet, céges portál); (10) szakfolyóiratok és magazinok; (11) gyakran látogatott, könyvjelzők közé mentett honlapok; (12) könyvtárak és információs központok; (13) kereskedelmi és iparkamara.

Sajnálatos módon a könyvtárak és információs központok, valamint a kereskedelmi és iparkamara

sereghajtók a rangsorban, mely abból adódhat, hogy a szakemberek nem tudják, milyen értékes információkhoz juthatnának közreműködésükkel. Ha az imént említett intézmények szolgáltatásait hatékonyabban népszerűsítenek és növelnék a szakemberekben a tudatosságot, akkor talán nem maradnának rejtve. Sokszor a szolgáltatások minősége és marketingje sem megfelelő, így azok felülvizsgálata, fejlesztése elengedhetetlen.

Kommunikációs eszközök és szolgáltatások használata

A befektetési szakértők Kuvaitban kivétel nélkül okostelefonjaikat választják, és azokon olvassák e-mailjeiket napi munkájukhoz. A közösségi oldalak (pl. Facebook, Twitter, blogok, Wikipédia) ennél alacsonyabb népszerűségnek örvendenek, mely nem várt eredmény volt, ugyanis ezek az applikációk már elérhetők az interneteléréssel rendelkező mobiltelefonokon. Legfőbb magyarázat a munkaterület érzékenysége és versenyképessége lehet. Az értekezletek, megbeszélések (meetingek) szintén hátul helyezkednek el a kitöltők által felállított rangsorban, mely meglepő Kuvaitban, ahol a személyes találkozások a kultúra fontos részét képezik. Ennek háttérbe szorulása szintén a kiélezett versenyhelyzetre vezethető vissza.

Gyakran használt információforrások

A kitöltőknek a kérdőívben rangsorolniuk kellett az általuk használt információforrásokat, olyan szempontokat figyelembe véve, mint a hozzáférhetőség, elérhetőség, pontosság, a használat egyszerűsége. Az internet a legnépszerűbb, hiszen a legtöbb válaszadó számára az a legfontosabb, hogy elérjen külföldi weboldalakat, repozitóriumokat. Természetesen nemcsak az internet és annak portáljai, de az intranet, az üzleti információszolgáltatók, a könyvvelzők közé mentett honlapok, valamint a (szak)folyóiratok is a lista elejére kerültek.

A korábbi kérdésekre adott válaszaiknak megfelelően a befektetési szakértők igen kis szerepet tulajdonítottak a közösségi forrásoknak, továbbá a kollégáknak, a tanácsadóknak, a konzulenseknek és az elemzőknek. A korábbi eredményekhez igazodva a könyvtárakat, információs központokat, valamint a kereskedelmi és iparkamarákat nem sorolták fel legfontosabb forrásaik között. A legtöbb befektetési cégnek Kuvaitban nincs saját könyvtára, azonban ennek orvoslására lehetőségük nyílik együttműködési megállapodást kötni olyan nagy könyvtárakkal, mint a *Kuvaiti Egyetemi*

Könyvtár (Kuwait University Libraries) vagy a *Nemzeti Tudományos és Műszaki Információs Központ* (National Scientific and Technical Information Center = NSTIC). A kereskedelmi és iparkamara alacsony népszerűsége is azt mutatja, hogy szolgáltatásai fejlesztésre szorulnak. A befektetési szakértők tudatosságát is növelni kellene az információforrások használatának terén, a nemzeti és regionális adatok ugyanis például csak a kamara által érhetők el.

Speciális információforrások

A kutatás során feltérképezték a kifejezetten befektetési információkat nyújtó forrásokat is, melyek közt első helyen a Bloomberg szerepelt. Preferált források továbbá a Reuters, a Zawya, a *Gazdasági Előrejelző Intézet* (Economist Intelligence Unit = EIU) jelentései, az Edger Online, valamint az Iszlám Pénzügyi Információszolgáltató adatbázis (Islamic Finance Information Service = IFIS). A szakemberek által használt adatbázisok nagy része nemzetközi szintű, s többségük csak előfizetés, esetleg eseti térítés ellenében használható.

A befektetési szakértők információkeresési készségei

A szerzők arra kérték a szakembereket kérdőívük végén, gondolják végig, átlagosan hány órát töltenek információkereséssel egy héten, s milyen nehézségekbe ütköznek munkájuk során. A válaszadók több mint fele átlagosan 5-11 órát szánt információkeresésre, ami alapos felkészültségre enged következtetni. A kérdés második felére, mely a buktatókkal foglalkozott, a válaszadók szintén több mint fele ugyanazokat a problémákat fogalmazta meg, mégpedig az információkhoz való hozzáférés gyakori költségességét, az időhiányt, valamint az információk bizalmas (esetenként titkos) mivoltát. Bízató, hogy a válaszadók elenyésző százalékának jelentett gondot a keresési készségek hiánya, a kitöltők nagy része pedig kifejezetten jónak ítélte meg ezeket a képességeit.

Konklúzió

Összességében elmondható, hogy az üzleti szférában is utat tört magának a technológia rohamos fejlődése, az információkeresés első lépcsőfoka az internet, a források többsége elektronikus, a kommunikáció is hálózaton bonyolódik leginkább. A szektor szereplői mégis képesek kritikus szemmel, releváns anyagot gyűjteni az így keletkezett információrengetegből. A felmérés alapján a szakem-

berek hozzáállása továbbképzésükhöz dicséretre méltó, jóllehet többségük elégedett információkezelési kompetenciáival, mindannyian hasznosnak ítélnének meg internet-, valamint adatbázis-használati tréningeket.

A tanulmány hangsúlyozza a könyvtárak és információs központok kihasználatlanságát, mely szolgáltatásaik és marketingkommunikációjuk fejlesztésével orvosolható lenne.

**/CHAUDHRY, Abdus Sattar – ALANSARI, Husain:
Use of electronic and digital information by investment professionals in Kuwait. = Library Review, 62.
köt. 3. sz. 2013. p. 157–176./**

*(Farkas Csenge
az ELTE BTK informatikus
könyvtáros mesterszakos hallgatója)*